

ταύτην αναπτύσει ἀρκούντως ὁ σοφὸς Φοντανέλος εἰς τὸ ἀξιόλογον αὐτοῦ «Περὶ πληθῆος κόσμων» πόνημα, ὃ μετέφρασεν εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς φωνὴν Παναγιώτης ὁ Κοδρικᾶς, καὶ εἰς τὸ ὅσοτον παραπέμπονται οἱ ἐπιθυμοῦντες ἀκριβεῖς περὶ τοῦ λίαν σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου εἰδήσεις.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ.

Σεπτέμβριος.

Ἡ ἐπιγραφή τῶν ἐργῶν καὶ ἡμερῶν μας φέρει τὸν Σεπτέμβριον καὶ τὴν ἀλληγορίαν τοῦ μηνὸς τούτου παρίστησιν ἢ κάτωθι εἰκῶν. Τὸ ζῶδιον τοῦ μηνὸς τούτου, ὡς γνωστὸν, εἶναι ὁ Ζυγὸς, ἐπομένως ὁ νεανίας οὗτος, ὁ ἀκμαῖος καὶ εὐειδὴς περικυκλούμενος ἀπὸ ἀστάχους καὶ φύλλα ἀμπέλου καὶ ἐπὶ κορμοῦ ξηροῦ ἐπηρειδόμενος ζυγὸν κρατεῖ εἰς τὰς ῥωμαλαίας καὶ νεαρὰς χεῖράς του.

Ὁ μὴν Σεπτέμβριος, μετὰ τὸν Μάιον εἶναι ὁ ὡραιότερος τῶν μηνῶν τοῦ ἔτους, καὶ τούτου ἕνεκα διὰ τοῦ ὡραίου ἐκείνου νεανίου εἰκονίζεται. Πλὴν περὶ τοῦ μηνὸς τούτου θέλομεν ὁμιλήσει εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ, διότι ἤδη ἔχομεν νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τοῦ Αὐγούστου, τοῦ ὁποίου αἱ τελευταῖαι ἡμέραι τοσούτον μὲ τὸν Σεπτέμβριον ὠμοίασαν.

Ὁ Αὐγούστος πολλά εἶχε τὰς ἀξιοσεμειώτους ἡμέρας· Πρῶτον τὴν 4 καθ' ἣν συνεπληρώθη, τὸ ὑπουργεῖον διὰ τοῦ διορισμοῦ τοῦ μὲν Κ. Σ. Μίλζου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, τοῦ δὲ Κ. Δ. Χρηστίδου εἰς τὸ τῶν Οἰκονομικῶν, τοῦ δὲ Κ. Α. Παῖκου εἰς τὸ τῆς Δικαιοσύνης, καὶ τοῦ Κ. Ν. Κορφιοτάκη εἰς τὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως. Ἡ ἐκλογή αὕτη τῶν νέων Ὑπουργῶν, καὶ ἡ διαμονὴ τῶν προτέρων Κ. Α. Κριεζῆ. Γ. Νοταρᾶ. καὶ Π. Δελιγιάννη, ἐπευφημίσθη ὑπὸ πάντων, διότι ἄπαντες οἱ ἄνδρες οὗτοι ἀπολαύουν τῆς κοινῆς ὑπολήψεως.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἀπεδήμησε διὰ τὴν εἰς Μόναχον περιοδείαν του καὶ ἡ Α. Μ. ὁ πολυπόθητος ἡμῶν Βασιλεὺς· ἀνέλαβε δὲ τὴν ἐπιούσαν τὰς ἡμέρας τοῦ Κράτους ἡ χαριτόβρυτος Βασιλισσά μας.

Ἔπονται ἀκολούθως ἄλλαι ἀξιοσημείωτοι διὰ πολ-
λοῦς ἡμέραι, καθ' ἃς ἀλληλοδιαδόχως διορίζονται οἱ
γραμματεῖς τῶν ὑπουργείων, τῶν Ἐσωτερικῶν μὲν ὁ
Κ. Ζυγομαλάς, τῶν Στρατιωτικῶν δὲ ὁ Κ. Σ. Σοῦ-
τσος, τῆς Δικαιοσύνης ὁ Κ. Κ. Ἀξελός, καὶ τῶν
Οἰκονομικῶν ὁ Κ. Ζάρκος.

Ἔρχεται τέλος ἡ 20 Αὐγούστου.

Ἡ εἰκοστὴ Αὐγούστου εἶχεν ἀνατείλει λαμπρὰ
καὶ χαριμόσυνος πρὸς ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα ἡμέρα.
Ἀπὸ πρῶτας κινήσεις στρατοῦ καὶ λαοῦ, ὑπουργῶν καὶ
μεγιστάνων, ἡ παρουσία αὐτῆς τῆς Βασιλίσσης ἐν τῷ
ναῶ, κανονοβολισμοὶ καὶ μουσικαὶ προήγγειλον, ὅτι
ἑορτὴ τις πάνδημος καὶ μεγάλη πανηγυρίζεται. Καὶ
τῷντι ἐώρτασεν ἐκείνη τὴν ἡμέραν ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ
τὴν ἐν Χριστῷ ἐνωσίν τῆς καὶ τὴν κανονικὴν ἀναγνώ-
ρισίν τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Οἱ
χριστιανοὶ συνέχαιρον ἀλλήλοις ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ ταύτῃ πρά-
ξει, καὶ χαρὰ γενικὴ κατεῖχε πάντας τοὺς πολίτας.
Τὸ ἑσπέρας κατὰ τὸ σῆμα οἱ κάτοικοι ὅλοι ἐξῆλθον
εἰς τὸν περίπατον τῆς Μουσικῆς, καὶ τὴν πρώτην με-
τα τοὺς ἀφορτίους καύσωνας ἀναπνέοντες δρόσον, τὴν
ἐπελοῦσαν κατ' ἐκείνην τὴν ἑσπέραν, ἐπέστρεφον ἤ-
δη εὐθυμοὶ καὶ περιχαρεῖς εἰς τὰ ἴδια. . . Ἀλλὰ τί
σημαίνει ἡ ἐκπυρσοκρότησις αὐτῆς; τί ὁ ἦχος οὗτος
τῶν σαλπίγγων; ποῦ σπεύδουσιν ὁ ὄμιλος τῶν στρα-
τιωτῶν πεζῶν τε καὶ ἵππέων, διατὶ ἡ βοή αὐτῆ καὶ
ὁ ἀλαλαγμὸς καὶ ἡ συρροὴ τοῦ λαοῦ; Βλέπετε τὴν ἄ-
μαξαν ἐκείνην, καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ ἐποχομένους; εἶναι
αὐτοὶ, ὁ μὲν ἐντιμὸς τις Γερουσιαστὴς, ὁ δὲ ἐκ τῶν
νεοδιορισθέντων ὑπουργῶν μετὰ τῆς ἀξιεράστου συζύ-
γου του. Ἀλλὰ δὲν βλέπετε καὶ τὸν ἐν τῷ σκότει κρυ-
πτόμενον ἐκείνον φουστανελοφόρον; περινοστεῖ οὗτος
πρὸ ἡμισείας ἤδη ὥρας ἐμπροσθεν τῆς οἰκίας, ὡς ἀ-
παίσιός τις καὶ μαῦρὸν τοῦ ἄδου σκιά. . . εἶνε ὁλο-
συρὸν καὶ ἄγριον τὸ βλέμμα του, τὸ πρόσωπόν του ἀν
καὶ νεανίου, ἀλλ' εἶνε πρόσωπον δολοφόρου; λογιζομέ-
τις κακοῦργος κυριεῖαι αὐτόν, ὁμοιάζει τίγριν αἰμο-
δόρον παραμονεύουσαν τὸ θήρεμά της. . . Ἴδού ἡ
ἄμαξα ἐσταμάτησεν ἐμπροσθεν τῆς οἰκίας, κατέβη
πρῶτος ὁ Γερουσιαστὴς, ἀκολούθως ὁ ὑπουργὸς τῶν
Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδείσεως, ὁ-
στις προΐστατο τῆς πρωϊνῆς τελετῆς. . . ἀλλὰ μόλις
θέτει τὸν πόδα καταγῆς καὶ ὁ κακοῦργος ὄρμα κατ'
αὐτοῦ, κενόει τὸ ὄπλον του ὅλον ἐπὶ τοῦ στήθους
τοῦ δυστυχοῦς, τὸ ρίπτει χαμαὶ καὶ τρέπεται εἰς φυ-
γὴν. . . ἡ ἐκπυρσοκρότησις ἀκούσται, ἀλλ' οὐδεὶς ὄρμα
νὰ συλλάβῃ τὸν φονεά.

Ἐν τούτοις ὁ δυστυχὴς Νικόλαος Κορριωτάκης
μόλις προσθάνει νὰ χωρῆσῃ τρία βήματα, νὰ στενά-
ξῃ, καὶ πίπτει ἡμιθανὴς εἰς τὰς ἀγκάλας ἀνθρώπων
τινῶν, δραμόντων ἐκεῖ ἐκ τοῦ πλησίον ζαχαροπωλείου,
οἵτινες τὸν μεταφέρουσι καθημαγμένον εἰς τὸ δωμά-
τιόν του· σπεύδουσιν οἱ φίλοι, οἱ ἰατροὶ, ἀλλ' οὐδεμία
πλέον ἀνθρωπίνῃ βοήθεια δύναται νὰ τὸν σώσῃ. . . μετὰ
δύω ὥρας ἐκπνέει ἐν μέσῳ τῆς φρικτοτέρας ἀγωνίας
. . . ἡ δὲ σύζυγός του. . . ὦ ἡ τάλανα! ὅταν ἤκου-
σε τὸ πυροβόλον, ὅταν εἶδε τὸ σύζυγόν της πίπτουτα

ἡμίνεκρον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν της, ἔμεινεν ὡς ἡ Νιδὴ
ἀπολελιθομένη, καὶ οὔτε λέξιν, οὔτε παράπουνον προ-
φέρει, οὔτε δάκρυ ἐν-χύνει. Μόλις μετὰ ἐν τέταρτον
συνελθούσα ἐκ τοῦ ἀπροσδοκῆτου ἐκείνου καὶ τρομεροῦ
κτύπου, κατανοεῖ τὸ γενόμενον μέγα δυστύχημα, τὴν
ἀνήκουστον συμφορὰν, καὶ ἀρχίζει νὰ θρηνῇ, νὰ ὁλο-
φύρεται, νὰ τύλῃ τὴν ὠραίαν μέλαιναν κόμην της· ἐκ
τῶν τεσσάρων ἀνηλίκων τέκνων της, τὰ τρία, διότι τὸ
ἐν εἶναι θρέφος, περικυκλοῦντα αὐτὴν, ἐναγκαλίζονται,
κλέουσι καὶ αὐτὰ, ἀλλ' ἀγνοοῦσι τὸ αἴτιον τῶν θρήνων.
Σκηνὴ οἴκτου! σκηνὴ φρικώδους! τίς ἠδύναται νὰ μὲνῃ
ἄδακρυς ἐνώπιον τοῦ ἀλγεινοῦ ἐκείνου θεάματος! τίς
δὲν ἔκλαυσεν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ ἀρίστου ἐκείνου ἀν-
δρός, τὸν ὁποῖον χεὶρ δολοφόνος ἐστέρησεν ἀπὸ τὴν
πατρίδα ἐν ἡλικίᾳ εἰσέτι ἀκμαίᾳ, καὶ πλήρη μέλλοντος.
. . . Τίς δὲ δὲν ἐθρήνησε ἐπὶ τῷ πένθει καὶ τῷ δυστυ-
χήματι τῆς εὐγενοῦς καὶ νεαρᾶς καὶ ἐρασμίας συζύγου
του, τῆς καὶ τὸ εἶδος καὶ τὴν ψυχὴν ὄντως Σπαρτιάτι-
δος; τίς ἐπὶ τῇ ὄρφανείᾳ τῶν ἀθῶων καὶ ἀγλαῶν τέκνων;

Ἡ χεὶρ ἡμῶν τρέμει, χαράττουσα ταῦτα, καὶ ἡ
διάνοια ἡμῶν δὲν εὐρίσκει ἐκφράσεις ἱκανὰς νὰ παρα-
στήσωσι τὴν θλιβεράν ταύτην εἰκόνα.

Τὴν ἐπιούσαν ὁ Νικόλαος Κορριωτάκης, ὁ χθὲς
εἰσέτι πλήρης ζωῆς καὶ ἡμερῶν, ἐκεῖτο νεκρὸς ἐν τῇ
οἰκίᾳ του, καὶ ἅπαντες σχεδὸν οἱ κάτοικοι τῆς πρω-
τευούσης, φίλοι, γνώριμοι, ἀσχετοὶ συνέβρεον ἵνα ἴ-
δωσιν αὐτόν καὶ τὸν τελευταῖον δόσωσιν ἀσπασμόν. Ἡ
γυνὴ του ἐκάθητο εἰς τὸν παρακείμενον θάλαμον. . .
ἦτον ὠχροτέρα καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀποθανόντος, καὶ τὰ ὄμ-
ματά της δὲν εἶχον πλέον δάκρυα, οὐδὲ θρήνους τὸ
στήθος της. . . Ἄφωνος ἦτο ἡ δυστυχὴς καὶ ἄδα-
κρυς ἐκ τῆς ὑπερβολῆς τῆς θλίψεως. Τὰ τέκνα, ἐν δσω
διέμεινον ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἤρχοντο καὶ ἔβλεπον τὰ γινό-
μενα μετ' ἀπορίας, οὐδὲ ἐνόησαν τι ἐσήμαινον ὅλα ταῦ-
τα. Ὁ χαρῆς δὲ καὶ πενταετῆς Παναγιωτάκης ὄν
εἶχον διαβεβαιώσει δι' ὁ πατὴρ του ἀνεχώρησε διὰ
τὴν Σπάρτην, τὴν πατρίδα του, με ἀπατάτε, ἔλεγεν, ὁ
πατέρας ἀπέθανεν. Ὅταν δὲ ἐξέφερον τὸν μακαρίτην
καὶ ἀπανήλθον τὰ ὄφρα εἰς τὴν φωλιάν των τὴν
ἐρημον πατρὸς, ἄλλος, ἔλεγεν μετ' ὁ γλυκῦ του ἐκείνου
καὶ παιδικὸν ψέλλισμα, ἄλλος ἦτον ἐκείνος ὁ πα-
τέρας, ὅστις ἀπέθανεν, ὁ ἰδικός μου ἀνεχώρησεν εἰς
τὴν Σπάρτην, . . .

Περὶ τὴν τετάρτην ὥραν συνηθροίσθη πρὸ τῆς οἰκί-
ας τοῦ μακαρίτου ἅπας ὁ ἐν τῇ πρωτευούσῃ στρατός
ὑπουργοί, στρατηγοί, ὑπασπισταὶ τοῦ Βασιλέως, Γε-
ρουσιασταὶ, ὑπάλληλοι καὶ πολῖται, πάσης τάξεως καὶ
παντὸς βαθμοῦ, ἅπας ὁ κληρὸς τῆς πρωτευούσης συ-
νώδευσαν τὴν ἐκφορὰν. Αἱ ἀγυαὶ, αἱ οἰκίαι, καὶ οἱ ἐ-
ξώσται αὐτῶν, ἦσαν πλήρης ἀνδρῶν γυναικῶν καὶ παί-
δων καὶ ὁ ἀρχιμανδρίτης Κ. Μισαήλ Ἀποστολίδης,
ὅστις τὴν προτεροαίαν εἶχεν ἐκφωνήσει λόγον ἐπὶ τῇ
πράξει τῆς ἐνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν, τῆς ὁποίας τὴν
ἀποπεράτωσιν ὁ μακαρίτης ὡς ὑπουργὸς τῶν ἐκκλη-
σιαστικῶν συνετέλεσεν, ὁ αὐτὸς ἐκφωνήσεν, ὡ μα-
ταιότητες τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων! τὸν ἐπική-
δειον λόγον, ἐπὶ τοῦ τάφου του δὲ ὠμίλησεν, εἰς τῶν

συναδελφῶν του ὑπουργῶν, ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Κ. Παύκος.

Ὅτε πρὸ τριῶν ἐτῶν μετὰ τῆς αὐτῆς πομπῆς ἐκηδεύετο ὁ μακαρίτης Κωλέτης, ὁ οὐρανὸς ὅστις ἦτον αἰθριος, ἐκλύφθη αἰφνης ἀπὸ νέφη, καὶ τὸν νεκρὸν συνώδευσαν εἰς τὸν τάφον ἀστραπαί, βρονταὶ καὶ βροχή. Ἄξιοπαράτητος σύμπτωσις! τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ κατὰ τὴν κηδεῖαν τοῦ Κορριωτάκη, ἐνὸς τῶν στενωτέρων φίλων τοῦ μακαρίτου, ὡς ἂν συνεπένθησε μετὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ ὁ οὐρανὸς!

Μετὰ τὸ πένθιμον τοῦτο καὶ θλιβερὸν ἀντικείμενον ἔπρεπε νὰ μὴ μεταδῶμεν εἰς ἕτερον, τοιαύτη ἦτο καὶ ἡ ἀπόφασίς μας. . . ἀλλὰ βλέπω ἤδη τὴν ἀναγνώστριν ἂν μου σκυθρωπάζουσαν καὶ ἀδημονοῦσαν κατ' ἐμοῦ, διότι ἀφίνω αὐτὴν δευθυσιμένην εἰς τὰ ἀφθονα δάκρυα, ἅτινα ἔχυσεν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς θλιβερᾶς ταύτης περιγραφῆς. Τὴν γυναῖκα εὐχαριστοῦσι μὲν καὶ θέλουσι πολλάκις τὰ δάκρυα, ὅσάκις μάλιστα ἀνδεικνύουσιν τὴν ὠραϊότητά της καὶ τὴν εὐαισθησίαν της, καὶ καθιστῶσιν αὐτὴν plus interessante, ἀλλ' ἡ γυνὴ ἀποστρεφομένη φύσει τὰ λυπηρὰ, ἀγαπᾷ τὸ πένθος χαριέν τι νὰ ἐπιστήρῃ μειδιάμα τὸ πένθος αὐτῆς ὡς ἐπιστέφουσιν ἀκτίνες ἡλιακαὶ τῆς πρωΐας τὴν δρόσον.

Ποῦ ὅμως τὸ εὐάρεστον τοῦτο καὶ τερπνὸν ἀντικείμενον; ἄχαρις καὶ ἄγονος ἦδη ἡ Μοῦσα, ἡ ἐμπνέουσα ἄλλοτε τὸν ποιητὴν ἄχαρις δὲ καὶ ἄγονος καὶ ἡ κοινωνία ἡ μηδὲν τερπνὸν καὶ εὐάρεστον παρέχουσα συμβάν. Ἄλλ' ὄχι. . . ἀπατώμαι ἰλασμός μέγας ἐπέκεινται μοι. Θέλων τὸν παρελθόντα μῆνα νὰ καταπαύσω τὴν ὄργην τοῦ ὠραίου φύλου, διήγειρα ἔτι δεινότεραν κατ' ἐμοῦ τὴν μανίαν του, διότι ἐν μέσῳ αὐτοῦ, ὡς μοὶ ὠφελεν, ἐν ἀθωότητι τῆς καρδίας μου ἔρρηψα τὸ μῆλον τῆς ἔριδος.

Δὲν ἀπομιμνήσκω τὸ τρομερὸν ἐκεῖνο ἐγκλημα, δι' ὃ ἤμην ἄξιος ἀληθῶς νὰ πάθω τοῦ Ὀρφέως τὸ πάθος, ἂν καὶ εἶμαι Ὀρφεὺς ἄνευ Εὐρυδίδης. Ἐνθυμοῦνται οἱ ἀναγνώσταί μου. Διὰ ταῦτα ἀναίρῳ τοὺς λόγους μου ἐκείνους, καὶ κηρύττων πανδήμως τὸ εἴμαρτον, μετὰ καρδίας συντετριμμένης καὶ τεταπεινωμένης, μὲ πόδα μετανοίας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ ἀγχόνην θανάτου περὶ τὸν τράχηλον, ὡς ὁ Αυτοκράτωρ Ἑρρίκος ὁ ὑπὸ τοῦ Πάπα καταδικασθεὶς δοξάζω καὶ δμολογῶ, ἐννόουν νὰ εἶπω, ὅτι καὶ αἱ διακόσται κυρίαί, αἵτινες παρευρέθησαν συνεδριάζουσαι, κατὰ τὴν 28 Ἰουλίου, ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἦσαν καὶ αἰδισκόσαι, ὡστε θεαί, αἱ ἐπὶ τοὺς γάμους τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Θέτιδος προσκληθεῖσαι· ἀλλ' ὡς εἰς τὴν συνέλευσιν ἐκείνην τῶν θεοτήτων τρεῖς μόναι ἦσαν αἱ ἐρίζουσαι περὶ τοῦ μῆλου, οὕτω εἰς τὴν ἄλλην συνέλευσιν τὴν θνητὴν, τρεῖς μόνον ἔπρεπε πάλιν νὰ διακριθῶσιν. . . ὄχι δὲ, ὅτι δὲν ὑπῆρχον καὶ ἄλλαι ὠραῖαι ὡς ἐκεῖναι αἱ τρεῖς, διότι γνωρίζω ὅτι εἰς συναναστροφὴν τινα ἠρίθμησαν ὑπὲρ τὰς τριάκοντα!

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, μεταβαίνω ἤδη εἰς τὴν διήγησιν γάμου τινὸς θνητοῦ τελεσθέντος, ἢ μᾶλλον ὡς ὁ τῆς Θέτιδος δικοπέντος, κατὰ τὴν χαρμόσυνον ἅμα καὶ ἀποφράδα ἐκείνην ἡμέραν τῆς 20 Αὐγούστου.

Εἰς οἰκίσκον τινὰ σεσθρωμένον κατὰ τὴν συνοικί-

αν τῆς Πλάκας περὶ τὴν ἕκτην περίπου ὥραν, ὁ νυμφίος καὶ ἡ νύμφη ἦσαν ἐτοιμοὶ νὰ συνέλθωσιν εἰς νόμιμον γάμον· νεοὶ καὶ εὐειδεῖς ἦσαν ἀμφότεροι καὶ ὀλη σχεδὸν ἡ γειτονία περὶ τοὺς διακοσίους ἀνδρας γυναῖκας καὶ παῖδας συνέβρευσαν ἵνα παρευρεθῶσιν εἰς τὴν χαρμόσυνον τελετὴν· αἱ λαμπάδες τοῦ ὑμναίου ἀνήρθησαν, οἱ ἱερεῖς ἤδη ἤρχισαν νὰ λέγωσι τὰς εὐχὰς τῶν καὶ τὸ Ἑσατα χόρευεν, ἐπαναλείφθη δὲ, ὅτε αἰφνης, ἀκούεται κάτωθεν τριγμός τις, τὸ πάτωμα ἀνοίγει διὰ μιᾶς καὶ οἱ νυμφιοὶ ἡμίθυμοι, ἱερεῖς, γυναῖκες καὶ ἄνδρες, τράπεζαι καὶ ἐπιπλα εὐρίσκονται μίγδην εἰς τὸ ὑπὸ τὸ δωματίον ὑπόγειον! . . .

Παύουσι λοιπὸν αἱ ψαλμῳδαί, σβύνονται αἱ νυμφικαὶ λαμπάδες, καὶ ὁ γάμος διακόπτεται, ἄνευ ἄλλου τινὸς δυστυχήματος· ἐπανελήθη δὲ αἰσίως τὴν ἀκόλουθον Κυριακὴν.

Ἐίχομεν ὑποσχεθῆ νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τῶν δύο νεοφανῶν ποιημάτων, τῶν *Ἀναμνήσεων* τοῦ Γ. Χ. Ζαλακώστα καὶ τῆς *Τουρκομάχου Ἑλλάδος* τοῦ Α. Σούτσου. Καθ' ἡμᾶς ἀμφότερα τὰ ποιήματα ταῦτα εἶναι ἄξια πολλοῦ λόγου, καὶ διὰ τὴν ὑπόθεσιν αὐτῶν καὶ διὰ τὴν ποίησιν καὶ λέγομεν, ὅτι ἂν προήγαγεν ἡ Ἑλληνικὴ φιλολογία τι γενναῖον, ζητοῦμεν δὲ συγκνώμην ἂν διαφωνῶμεν κατὰ τοῦτο πρὸς τὸν σεβαστὸν καὶ πολυμαθὴ Καθηγητὴν Κ. Ἀσάπιο, προήγαγε τοῦτο εἰς τὸν κλάδον τῆς ποιήσεως.

Αἱ *Ἀναμνήσεις* περιέχουσι δύο ποιήματα, τὸν *Βότσαρον* διθύραμβον, καὶ τὰς *Σκιὰς τοῦ Φαλήρου*, ὑπαγορευθεῖσας ἀπὸ τοῦ πολύκροτον Β. ψήρισμα τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως.

Ἴδου πῶς ἀρχίζει ὁ *Βότσαρος*.

Ὁ λέων ὅταν ἐξαφνα,
τὴν ἄλυσόν του σπάσῃ,
τὴν ἀλαξίνα χαίτην του
βρυχώμενος τινάσσει,
καὶ ἐλέμματα τριγύρω του
τοξεύει φλογερά.

Μὲ τοὺς ἀλκίμους ὄνυχας
τοὺς φύλακας του σχίζει,
κ' αἱματωμένα, σπαιρόντα
τὰ σπλάγγνα των σκορπίζει,
καὶ σημαδεύει μ' αἵματα
τὸν δρόμον ποῦ περᾷ.

Ἐπειτα στρεφόμενος πρὸς τὴν Μοῦσαν ὁ ποιητὴς ἐπιφωνεῖ ταῦτα.

Καὶ σὺ θεὰ ποῦ φεῖδεσαι
τῶν εὐκλεῶν ἀγώνων,
λάβε τὴν λύραν πότνια
δαμάτειρα τῶν χρόνων,
καὶ θίξέ την μ' ἀνάλογον
τῶν πράξεων ρυθμόν.

Ἄν δέ τις κοῦφος λόγιος
ἐν τῇ ψυχρᾷ καρδίᾳ
εἶπε, « Δὲν εἶνε σήμερον
λύρας χορδὴ κάμμία
νὰ συγκινή μελίθρογγος
τοὺς Ἑλληνας ἡμᾶς.

ὦ Σὺ, μὴ ἀποκρίνεσαι
 Τὸν συκοφάντην, Μούσα,
 Ἄλλὰ πολεμοκέλαδον
 Τὴν φόρμιγγα κρατοῦσα
 Ἀπόδος εἰς τοὺς μάρτυρας
 Τοῦ Πίνδου τὰς τιμάς.

Περιγράφει ἔπειτα τὴν τολμηρὰν ἀπόφασιν τοῦ
 Μάρκου διὰ τῶν ἐξῆς ὄραιων στίχων.

Ἐκεῖ ποῦ τ' ὄρος ἄρχεται
 Ἀπότομον νὰ λήγῃ
 Χειμάρρου καταπίπτοντος
 Ὁ ῥόχθος ἀντηχεῖ,

Καὶ δεξιὰ τοὺς λόφους τῆς
 Στενῆ κοιλάς ἀνοίγει,
 Καὶ πέραν ὄρος ἕτερον
 Ἐγείρεται τραχύ.

Ἀρίνου τὰς φλοκάτας τῶν
 Ἐκεῖ τὰς δασυμάλλους
 Οἱ μόλις τριακόσιοι
 Τοῦ Μάρκου μαχηταί,

Καὶ καταβαίνουν πρόθυμοι
 Νὰ μιμηθεῦν τοὺς ἄλλους
 Ὅσοι τῆς Σπάρτης τ' ὄνομα
 Ἐδόξασαν ποτέ.

Εἰς τὸ βουνὸν τὸ στράτευμα
 Τὸ μέγα διαμένει
 Εἰς τὴν κοιλάδα κάτωθεν,
 Ἀμέριμνοι φρουροί,

Τρισχίλιοι προφύλακες
 Κοιμῶντ' ἐξαπλωμένοι,
 Καὶ τί συμβαίνει κύκλω των
 Δὲν βλέπουν οἱ μωροί.

Εἰς τοὺς αἰθέρας χάνεται
 Κωφῶν βηματῶν κρότος
 Καθῶς, θυέλλης πρόδρομος,
 Βωδὸς κυμάτων θροῦς,

Καὶ πέριξ ἐκτεινόμενα
 Εἰς τῆς νυκτὸς τὸ σκότος
 Φαντάσματ' ἀπαστράπτοντα
 Κυκλόνουν τοὺς ἐχθρούς.

Περὶ χαρῆς ἀνοίχθητι
 Φρικτῆ Ταρτάρου πύλη,
 Καὶ σεῖς τοῦ σκότους πνεύματα
 Ἐξέλθητ' ἐν χαρᾷ.

Θέλει βροντᾶ θανάσιμον
 Ἐδῶ τὸ καρουφίλλι,
 Καὶ κεφαλὰς θὰ δρέπεται
 Ἡ σπάθ' ἢ κοπτερά.

Ὁ Μάρκος Βότσχηρς.

Πᾶς μαχητῆς μὲ τ' ὄπλον του
Τὸ πρόσταγμα ἀναμένων
Εἰς τὴν σκανδάλην ἔτοιμον
Τὸν δάκτυλον κρατεῖ.

Ταράττεται δυσόνειρος
Ὁ νοῦς τῶν κοιμωμένων,
Καὶ φρίκης μαῦρον φάντασμα
Τὰ στήθη των πατεῖ.

Καὶ ἐπὶ τέλους ἰδοὺ πῶς περιγράφει τὸν θάνατον τοῦ
ἥρωος, τὸν ὁποῖον παριστᾷ καὶ ἡ ὀπισθεν εἰκὼν μας.

Ἀπὸ τὸν μέγαν θρόνον του.
Εἰς τὴν στιγμήν ἐκείνην
Ὁ Πειητής τῆς κτίσεως
Τὸ σκῆπτρόν του κρατῶν

Εἶδε τὸν Μάρκον Ἰλωος
Καὶ τὴν ἀδαμαντίνην
Τῆς Μοίρας πλάκ' ἀνέβλεψε
Τῆς Μοίρας τῶν βροτῶν.

Κ' ἔκαμ' ἐν νεῦμα κ' ἔκλινε
Τὸ δῶμα τῶν ἀστέρων
Καὶ λειτουργὰς τοῦ νεύματος
Ὡς ἥλιος λαμπρὸς.

Ἀκτινοβόλον στέφανον
Τῆ δεξιᾷ του φέρων
Εὐρέθη θεῖος ἄγγελος
Τὸν Βότσαρην ἐμπρός.

Ἄρχοῦν, τὸν εἶπε, τ' ἀθλά σου
Καὶ τῆς σαρκὸς οἱ μόχθοι.
Ψυχὴ σεπτῆ πλησίον του
Ὁ Πλάστης σὲ καλεῖ.

Τὸν Μάρτυρα τότε ἐπληξεν
Ἐν βόλι κ' ἠνεώχθη,
Τὸ μέτωπόν του, κ' ἐγειρεν
Ἡ θεῖα κεφαλή.

Συγκινημένος κ' ἔνδακρυς.
Ἄπνου αἱματωμένον
Ἐδέχθ' εἰς τὰς ἀγγάλας του
Ὁ Τούσης τὸν Νεκρόν.

Ὁ δυστυχῆς τὸν ἔσφιγγε
Βαρυαλγῆς καὶ στένων,
Τὸν ἔσφιγγε γευόμενος
Ποτήριον πικρὸν.

Τὸ δ' αἴμ' ἀπὸ τοῦ Μάρτυρος
Κατέρρεε τὰς φλέβας,
Κ' ἤγίαζε τὸν ἔνδοξον
Τῆς γῆς ἐκείνης χοῦν,

Ὁποῦ μεταγενέστεροι
Θ' ἀσπάζονται μὲ σέβας,
Ἐνθα τοὺς ὕμνους ψάλλουσα:
Κιθάραι θ' ἀντηχοῦν.

Ἄλλ' ἡ ψυχὴ μὲ πτέρυγας
Πετώσα τὰς ἀύλους
Ἐν δλέμμα πρὸς τὴν σάρκα τῆς
Ἐγύρισε πικρὸν,

Καὶ μὲ χαρὰν εἶδ' ἔπειτα
Τοὺς τουρκομάχους οἰλους
Μὲ θυμοβόρα δάκρυα
Νὰ σπένδουν τὸν νεκρόν.

Ὁ Πρωτοστάτης ἄγγελος,
Αἱ τρεῖς σκιαὶ κ' ἐκείνη
Εἰς οὐρανοὺς ἀνέβησαν
Ταχύτεροι τοῦ νοῦ.

Εἰς ὅποιον τὸ αἷμά του
Ἐπὲρ Πατρίδος χύνει
Εἶν' ἀνοικτός, εἶν' ἔτοιμος
Ὁ δρόμος τ' οὐρανοῦ.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Τὸ τέταρτον ἔτος τῆς Εὐτέρης ἀρχεται μὲ
τὸ παρὸν 73^{ον} φυλλάδιον.

Ὅσοι τῶν Κ. Κ. συνδρομητῶν ἀνανεώσαν-
τες προπληρώσωσι τὴν συνδρομὴν των διὰ τὸ
τέταρτον ἔτος θέλουσι λάβει ΔΩΡΕΑΝ ὀλόκλη-
ρον τὸ ὥραϊον μυθιστόρημα ὁ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑ-
ΛΟΣ. Τὸ μυθιστόρημα τοῦτο θέλομεν ἀποσείλει
εἰς ἓνα ἕκαστον τῶν Κ. Κ. συνδρομητῶν ἀφοῦ
λάβωμεν τὰ χρήματα τῆς συνδρομῆς του, καὶ
τοῦτο ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐξαίρεσεως. Ἡ ἡμέρα τῆς
ἀποπερατώσεως τῆς ἐκδόσεώς του θέλει ἀναγ-
γελθῆ. Ὅταν συνδρομητῆς προπληρώσας δὲν
λάβῃ τὸ μυθιστόρημα ὁ Δημοδιδάσκαλος, ἄς ᾔηται
βέβαιος ὅτι δὲν ἐλάβομεν τὰ χρήματα τῆς συν-
δρομῆς του. Παρακαλοῦνται οἱ Κ. Κ. ἐπιστάται
τῶν ταχυδρομείων, καὶ οἱ εἰδικοί ἀνταποκριταί
μας νὰ μᾶς εἰδοποιήσωσιν ἐγκαίρως τὰ ὀνόμα-
τα τῶν συνδρομητῶν διὰ νὰ μὴ συμβῆ ἀργπο-
ρία εἰς τὴν ἀποστολὴν τῶν φυλλαδίων.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΗΣ ΕΥΤΕΡΗΣ.